

III. Ocena realizacji programu przez wojewodów według przyjętego Standardu Sprawozdawczości

Poniższa informacja została opracowana w oparciu o zaakceptowany przez wojewodów Standard Sprawozdawczości do programu „Razem bezpieczniej”, który m.in. dotyczył przedstawienia informacji z zakresu:

1. Działań na rzecz propagowania programu.
2. Wskazania najważniejszego (priorytetowego) obszaru programu „Razem bezpieczniej”, w którym realizowane są projekty (projekt), usystematyzowania pozostałych obszarów w kolejności odpowiadającej planom (zamierzeniom) ich realizowania.
3. Oceny współdziałania z Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną.
4. Oceny współpracy z innymi służbami, strażami, inspekcjami (np. inspekcja budowlana, inspekcja sanitarna) - propozycje dotyczące możliwości wykorzystania tych służb, osiągnięte rezultaty, problemy, słabe strony.
5. Oceny współpracy z administracją samorządową .
6. Oceny współpracy z kościołem (kościołami i związkami wyznaniowymi).
7. Oceny współpracy z instytucjami pozarządowymi.
8. Weryfikacji i oceny propozycji do Banku Dobrych Praktyk – pomysły, inicjatywy, działania (w układzie na obszary określone w programie) – do upowszechnienia.
9. Propozycji dotyczących usprawnień programu.

We wszystkich województwach zostały powołane *zespoły koordynujące*, które przejęły na siebie zadania związane z inicjowaniem, koordynacją, promowaniem i kontrolą wszystkich form aktywności wojewódzkiej administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz innych uczestników i beneficjentów programu „Razem bezpieczniej”.

Wojewodowie poinformowali organy samorządu terytorialnego o głównych założeniach i zakładanych do osiągnięcia celach Programu. Zaprosili samorządowców oraz wszystkie zainteresowane organizacje i instytucje do uczestnictwa w programie.

Jednocześnie wojewodowie podjęli działania zmierzające do aktywizacji służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, organów samorządowych oraz administracji zespolonej w województwie, a także innych jednostek, które mają wpływ stan bezpieczeństwa i poczucie zagrożenia jego mieszkańców.

Należy podkreślić, że pomimo wspólnie uzgodnionych założeń do Standardu Sprawozdawczości, nie wszystkie województwa wywiązały się z tego obowiązku. Na wyróżnienie zasługują tu województwa: dolnośląskie, lubelskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, które przekazując informacje z realizacji programu „Razem bezpieczniej” w dużym zakresie zastosowały się do przyjętego standardu.

Działania na rzecz propagowania programu

Województwo dolnośląskie

Na stronie Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Wydziału Zarządzania Kryzysowego powstała prowadzona na bieżąco podstrona internetowa z informacjami dotyczącymi Programu. Służy ona również jako skrzynka kontaktowa z powiatami, gminami oraz podmiotami wyrażającymi zainteresowanie udziałem w programie. Ponadto przeprowadzono wywiad w telewizji TeDe, która dociera ze swoimi audycjami do ok. 1 mln mieszkańców województwa, w sprawie włączenia się do realizacji założeń programu. Telewizja udostępniła czas antenowy przedstawicielom DUW, który służy propagowaniu programu.

Województwo lubelskie

W styczniu 2007 r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się pierwsze spotkanie, na którym zostały przedstawione założenia programu „Razem bezpiecznie”. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele służb, inspekcji i straży szczebla wojewódzkiego tj.: Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Kuratorium Oświaty, Straży Ochrony Kolei, Żandarmerii Wojskowej, Inspekcji Transportu Drogowego, Urzędu Ochrony Zabytków oraz dyrektorzy z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego. Mając na względzie dążenie do tworzenia efektywniejszych systemów bezpieczeństwa oraz wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa lokalnego, do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali starostowie oraz prezydenci miast z województwa lubelskiego. W trakcie spotkania scharakteryzowano główne obszary działań oraz dokonano analizy możliwości pozyskania do współpracy przy realizacji programu jednostek administracji samorządowej. Uczestnicy spotkania pozytywnie ocenili założenia programu oraz zadeklarowali zaangażowanie się w jego wdrażanie. W ramach działań promocyjnych, na stronach internetowych Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, zamieszczane są na bieżąco informacje o założeniach programu „Razem bezpiecznie” oraz z działalności zespołu wdrażającego. Jednocześnie umożliwiono internautom korzystanie z „linku” do banera Programu na stronie internetowej MSWiA. Dokonano kolportażu pomiędzy jednostki samorządowe, poradników przekazanych przez MSWiA tj.:

- „Jak uniknąć zagrożeń?”,
- „Jak zgłosić zawiadomienie o przestępstwie?”,
- „Jak postępować w razie pożaru?”,
- „Jak bezpiecznie przekraczać granicę?”.

W październiku 2007 r. w ramach organizowanego przez starostę opolskiego szkolenia dla pracowników gminnych jednostek samorządowych oraz powiatowych służb, inspekcji i straży, Zastępca Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW przeprowadził prezentację założeń programu. W ramach organizowanego przez starostę biłgorajskiego szkolenia dla pracowników gminnych jednostek samorządowych oraz powiatowych służb, inspekcji i straży, Zastępca Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW przeprowadził prezentację założeń programu. Pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW w ramach współpracy przy realizacji projektu „Transgraniczne Nadbużańskie Centrum Szkoleniowe dla Służb Zarządzania Kryzysowego”, prowadzonego przez Parafię Wojskowo-Cywilną pw. Św. Kazimierza Chełmski Ośrodek Wsparcia Bliźniego „Caritas” w Chełmie, przeprowadzili cykl 4 wykładów ujmujących założenia programu „Razem bezpiecznie”. Uczestnikami szkoleń byli pracownicy jednostek samorządowych z terenu Polski, Białorusi i Ukrainy współpracujących w ramach „Euroregionu Bug”.

Województwo lubuskie

Z inicjatywy Lubuskiego Kuratora Oświaty propagowanie programu realizowane było poprzez liczne konferencje dotyczące problemów bezpieczeństwa, tj:

- „Interwencja szkoły w przypadku kryzysu egzystencjalnego ucznia” (9 szkoleń w powiatach),
- „Bezpieczna i dobra szkoła”,
- „Zanim będzie za późno” – wspieranie zdrowia psychicznego uczniów w Szkole Promującej Zdrowie,
- szkolenie koordynatorów ds. bezpieczeństwa.

Natomiast z inicjatywy Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w marcu 2007 roku odbyło się szkolenie w zakresie ochrony i zapobiegania zagrożeniom w obiektach zabytkowych, które adresowane było do przedstawicieli lubuskich placówek muzealnych oraz innych instytucji związanych z ochroną zabytków, jak Policja i Państwowa Straż Pożarna.

W październiku 2007 r. w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. odbyło się spotkanie Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. Ochrony Dziedzictwa Narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę. W spotkaniu, w trakcie którego zaprezentowane zostały najważniejsze założenia zadania publicznego „Ochrona dziedzictwa narodowego przed

kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę” wzięli udział również przedstawiciele Izby Celnej, Lubuskiego Oddziału Straży Granicznej i duchowieństwa, prasy i Fundacji „Contra Crimen”.

W listopadzie 2007 r. w Grodzkim Domu Kultury w Gorzowie Wlkp. odbyło się szkolenie zorganizowane przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz Fundację „Contra Crimen” pt.: „PRAWNE ASPEKTY OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO” w trakcie którego poruszono następujące zagadnienia: system ochrony prawnej zabytków, prawne i praktyczne aspekty zwalczania przestępstw przeciwko zabytkom, praktyczne aspekty bezpieczeństwa dóbr kultury narodowej, zabytki archeologiczne i zagrożenia z nimi związane, prezentacja oprogramowania „Karta zabytków”, sposoby znakowania obiektów kodem DNA.

Województwo łódzkie

W celu systematycznego wykonywania zaplanowanych działań, Wojewoda Łódzki ustanowiła w czerwcu 2007r. „Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie” na lata 2007 – 2015 dla województwa łódzkiego”.

Program ten został zaprezentowany na wojewódzkiej konferencji dotyczącej wdrażania programu „Razem bezpiecznie”, w czerwcu 2007 r. W konferencji tej udział wzięli przedstawiciele gmin, powiatów, samorządu województwa, administracji zespolonej i niezespolonej w województwie, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych

Województwo małopolskie

Akcja informacyjna na temat rządowego programu „Razem bezpiecznie” na terenie województwa małopolskiego obejmowała publikowanie wiadomości na stronie internetowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz portalu organizacji pozarządowych (www.ngo.pl), artykuły w prasie lokalnej (Gazeta Krakowska, Dziennik Polski). Ponadto Wojewoda Małopolski występował do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z informacją na temat założeń programu.

Województwo mazowieckie

W 2007 roku na terenie województwa mazowieckiego podejmowano szereg działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Działania wykonywane były na rzecz propagowania programu „Razem Bezpiecznie”.

Podstawową a zarazem najbardziej rozpowszechnioną metodą propagandową w 2007 roku były prowadzone wśród społeczeństwa istotne dla realizacji Programu działania, mające na celu upowszechnienie jego założeń, poprzez:

- podejmowanie współpracy z lokalnymi wydawnictwami, na łamach których omawiano założenia i cele programu,
- organizowanie lokalnych spotkań mieszkańców,
- umieszczanie na stronach internetowych ogólnych założeń, celów i obszarów działania programu,
- kolportowanie ulotek i inicjowanie spotkań z przedsiębiorcami i właścicielami lokali usługowo-handlowych i gastronomiczno-rozrywkowych.

Wymieniając podejmowane działania na rzecz propagowania programu uwzględniono zgłoszenia Podmiotów Odpowiedzialnych w Specjalistycznych Grupach Zadaniowych Wojewódzkiego Zespołu Koordynacyjnego ds. Realizacji Rządowego Programu „Razem Bezpiecznie”:

- grupa ds. bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, w działalności gospodarczej:
- w maju 2007 roku w Komendzie Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu została zorganizowana konferencja prasowa z udziałem Komendanta Wojewódzkiego Policji i Zastępców

nadzorujących pion kryminalny i prewencji, na której przedstawiono założenia, cele, główne kierunki działania oraz dotychczasowe efekty policyjnego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań w małych i średnich miastach. Na antenie TVP 3 Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu udzielił wywiadu na temat realizacji działań programowych na Mazowszu. Nadmienić również należy, że na stronie internetowej KWP zs. w Radomiu został utworzony link zawierający informacje o przedmiotowym programie;

- program prewencyjny „Reaguj. Powiadom. Nie toleruj”, którego celem była poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez propagowanie wśród obywateli idei nie pozostawiania obojętnym na łamanie prawa;
Ponadto policjanci z Wydziału Prewencji, uczestniczyli w spotkaniach profilaktycznych z dziećmi z Publicznych Szkół Podstawowych z Radomia, których tematem było przede wszystkim „bezpieczeństwo dziecka” oraz „przemoc i agresja rówieśnicza”.
- grupa ds. bezpieczeństwa w szkole:
 - w ramach propagowania programu „Razem Bezpieczniej” na terenie województwa mazowieckiego upowszechniono wśród dyrektorów wydziałów i delegatur Kuratorium Oświaty w Warszawie informacje dotyczące celów i zadań programu mogących bezpośrednio i pośrednio wpłynąć na poprawę stanu bezpieczeństwa w placówkach oświatowych;
 - promowano również wszelkie działania mające na celu rozpowszechnienie bezpiecznych zachowań;
 - zorganizowano wspólnie z Mazowieckim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, cykl konferencji oraz szkoleń, pt. „Rola szkoły w sytuacji współczesnych zagrożeń” dla nauczycieli klas I-III, „Zadania Szkolnego Koordynatora ds. Bezpieczeństwa” dla dyrektorów szkół i szkolnych koordynatorów ds. bezpieczeństwa, „Zachowania samobójcze dzieci i młodzieży szkolnej – sposoby postępowania” dla dyrektorów gimnazjów będących w nadzorze Kuratorium Oświaty w Warszawie, cykl konferencji pod hasłem „Razem możemy więcej”, „Realizacja funkcji wychowawczej szkoły” dla dyrektorów i pedagogów szkolnych z terenu Delegatury w Płocku, „Zapobieganie patologiom społecznym. Wybrane problemy dziecka krzywdzonego”, we współpracy z TPD w Płocku, „Kontakty bez przemocy; Komunikacja bez agresji” dla dyrektorów szkół, pedagogów szkolnych i psychologów, „Profilaktyka uzależnień” dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i poradni psychologiczno – pedagogicznych, we współpracy z CMPPP w Warszawie, „Budowanie systemu szybkiego reagowania w środowisku lokalnym w sytuacjach zagrożenia niedostosowaniem i wykluczeniem społecznym” dla koordynatorów ds. bezpieczeństwa wszystkich typów szkół, cykl konferencji na terenie województwa mazowieckiego pod hasłem „Bezpieczeństwo ucznia” organizowanych we współpracy z Policją, Strażą Miejską, terenowymi oddziałami Mazowieckiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, we współpracy z warszawskim WORD i Mazowiecką Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, konferencje dla dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów „Ranga wychowania komunikacyjnego w systemie oświaty i jego znaczenie dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży”;
 - upowszechniano wśród dyrektorów szkół i placówek materiały wspomagające ich pracę np. materiały z konferencji zorganizowanych w Warszawie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Fundację ETOH oraz CMPPP dla wizytatorów „Od wiedzy do kompetencji – jak budować bezpieczną i przyjazną szkołę”, materiały, w tym prezentację do wykorzystania w szkołach (pedagogom, psychologom) na temat „Jak sobie radzić z uczniowskim smutkiem i zbytnią drażliwością. Diagnoza i terapia poznawczo – behawioralna depresji oraz zaburzeń zachowania” oraz „Depresja dzieci i młodzieży – problem ucznia, problem rodziny, problem szkoły” opracowane przez Centrum Terapii Poznawczo – Behawioralnej, materiały informacyjne z obszaru praw dziecka z krajowej konferencji „Bezpieczeństwo Dzieci w Polsce”;
 - promowano programy z zakresu profilaktyki np: „Trzymaj formę”, „Stres pod kontrolą”, „Program antynarkotykowy”, realizowane przez Sanepid, program edukacyjno – wychowawczy „Parafiada”, program stowarzyszenia ASSITTEJ „Ogniska marzeń” dla dzieci zagrożonych patologią;
 - podjęto czynności w celu podniesienia jakości wychowania komunikacyjnego w szkołach: przeprowadzono spotkania z dyrektorami warszawskich szkół podstawowych i gimnazjów w celu uświadomienia im wagi problematyki bezpieczeństwa i wychowania

komunikacyjnego (we współpracy z warszawskim WORD), zaplanowano kolejne spotkania w innych rejonach województwa mazowieckiego, systematycznie organizowane są we współpracy z WORD oraz Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli szkolenia dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego, wspólnie z Mazowiecką Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego rozpoczęto przygotowania do uruchomienia portalu internetowego „Wychowanie komunikacyjne” dla nauczycieli, uczniów i rodziców, podjęto działania mające na celu reaktywowanie lub tworzenie nowych miasteczek ruchu drogowego, aby umożliwić uczniom kształcenie umiejętności praktycznych, stworzyć warunki do rzetelnego przygotowania dzieci i młodzieży do egzaminu na kartę rowerową i motorowerową;

- upowszechniano i promowano akcje oraz przedsięwzięcia różnych podmiotów, w tym stowarzyszeń, fundacji, organizacji pozarządowych na rzecz kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym, podnoszenia kultury motoryzacyjnej społeczeństwa oraz poprawy ogólnego stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- przeprowadzono spotkania z jednostkami samorządu terytorialnego w celu uświadomienia im wagi problemu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
- grupa ds. ochrony dziedzictwa narodowego:
 - zorganizowano cykl warsztatów szkoleniowych nt. „Wybrane aspekty zwalczania przestępstw przeciwko zabytkom”, zorganizowany wspólnie z zakładem Służby Kryminalnej Wyższej Szkoły policji w Szczytnie i Ośrodkiem Ochrony Zbiorów Publicznych w Warszawie.

Województwo podkarpackie

Na stronach internetowych Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego, Komendy Wojewódzkiej Policji oraz innych organów realizujących program zamieszczano informacje zawierające istotę programu oraz realizowane w związku z nim przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym. Ponadto we wrześniu 2007 r., w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyła się konferencja: „Przeciwdziałanie przemocy domowej – programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc”. Wzięło w niej udział ok. 150 osób. Byli to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, służb więziennych i Policji..

Województwo świętokrzyskie

Z uzyskanych informacji wojewody wynika, iż promocja założeń i idei Programu miała miejsce podczas spotkań i konferencji zorganizowanych na terenie województwa: „Dbajmy o zabytki” , „ Bezpieczna polska szkoła”, „ Przestępstwa urzędnicze w świetle praktyk organów sprawiedliwości”, inauguracja działań pn., „ Bezpieczne wakacje 2007” , „ Przeciwno przemocy w rodzinie”, „Ochrona dziedzictwa narodowego”, Konkurs „Bezpieczne kąpieliska”; „ Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”- akcja mająca na celu propagowanie bezpieczeństwa pieszych, „ Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze” – konferencja poświęcona bezpieczeństwu uczestników ruchu drogowego, „Nie wspieraj przemytu” – akcja edukacyjna dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej dotycząca zagrożeń wynikających we współuczestnictwie w procederze przemytu zwierząt egzotycznych i wykonanych z nich wyrobów.

Województwo zachodniopomorskie

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono wojewódzką konferencję inaugurującą nt. „Realizacji rządowego programu ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” w województwie zachodniopomorskim, której celem było zapoznanie uczestników z założeniami programu oraz zakresem i sposobem ich realizacji w województwie. Ponadto zorganizowano seminarium nt. „Kompetencje, obowiązki i zakres odpowiedzialności organizatorów, właściwych służb, organów administracji rządowej i samorządowej w działaniach na rzecz bezpieczeństwa podczas imprez masowych, a szczególnie meczów piłkarskich drużyn IV ligowych i niższych klas, organizowanych w województwie zachodniopomorskim” oraz poprowadzono seminarium nt. „Partnerstwo dla bezpieczeństwa”

Wskazanie najważniejszego (priorytetowego) obszaru programu „Razem bezpieczniej”, w którym realizowane są projekty (projekt). Usystematyzowanie pozostałych obszarów w kolejności odpowiadającej planom (zamierzeniom) ich realizowania.

Województwo dolnośląskie

Według sprawozdawcy, w roku 2008 zachowany zostanie priorytet realizacji obszarów uzgodniony z jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego, tj.:

1. **Bezpieczeństwo w szkole,**
2. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania,
3. Przemoc w rodzinie,
4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej,
5. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
6. Ochrona dziedzictwa narodowego,
7. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej.

Województwo kujawsko – pomorskie

Charakteryzując problematykę planowania działań w odniesieniu do poszczególnych punktów rządowego programu „Razem bezpieczniej” w woj. kujawsko-pomorskiego najbardziej aktywnie wypełniane różnymi formami aktywności są obszary: **bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, przemoc w rodzinie oraz bezpieczeństwo w ruchu drogowym.** Pozostałe obszary działania, wymienione w programie, a zwłaszcza bezpieczeństwo w działalności gospodarczej podlegały w okresie sprawozdawczym rozpoznawaniu, któremu towarzyszyło uzgadnianie możliwych do realizacji form i metod działania oraz ich wykonawców.

Uwzględniając autorstwo i przypisaną rolę głównego animatora i koordynatora programów, wszystkie przedsięwzięcia programowe realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego można podzielić na:

a) policyjne - opracowane i wdrażane na szczeblu Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

W ramach bloków programowych ukierunkowanych na bezpieczeństwo młodzieży i osób dorosłych realizowane są również programy:

- „Oznakuj rower – poznaj swojego dzielnicowego”, którego celem głównym jest zmniejszenie poczucia zagrożenia mieszkańców, związanego z kradzieżami, włamaniami do piwnic i napadami rabunkowymi oraz kreowanie wizerunku dzielnicowego. Natomiast celami pośrednimi są : podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie technicznych form ochrony osób i mienia, kształtowanie postaw prospołecznych oraz wspieranie lokalnych działań i inicjatyw służących wzrostowi poczucia bezpieczeństwa;
- „STOP 24”, który jest realizowany ze względu na utrzymujące się duże zagrożenia przestępczością samochodową. Jego celem jest ograniczenie ilości kradzionych pojazdów, podniesienie wiedzy obywateli w zakresie form ochrony mienia i bezpiecznych zachowań.

b) samorządowe.

Analizując programy przygotowane i wdrażane przez samorządy lokalne można zauważyć prawidłowość, polegającą na tym, że w zakresie obszaru programu „Razem bezpieczniej” zidentyfikowanego jako „bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania” dominują inicjatywy związane z budową lub rozbudową systemów monitoringu wizyjnego. Stanowią one blisko połowę wszystkich inicjatyw i projektów zgłaszanych samodzielnie przez samorządowców. Uzupełnieniem inicjatyw w zakresie przedmiotowego obszaru są programy o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym. Drugi obszar zauważalnej aktywności samorządów stanowi ograniczanie przemocy w rodzinie oraz ograniczanie warunków do rozwijania się patologii społecznych.

Województwo lubelskie

Na terenie województwa lubelskiego systematyka realizowanych obszarów programu przedstawia się następująco:

1. **Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania** – obszar priorytetowy,
2. Bezpieczeństwo w szkole,
3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej,
5. Bezpieczeństwo w rodzinie,
6. Ochrona dziedzictwa narodowego,
7. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej.

Województwo łódzkie

W trakcie realizacji na obszarze województwa łódzkiego rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” przyjęte zostały jako priorytetowe następujące działania w ramach niżej wymienionych obszarów:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania:

- inicjowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby dewastacji, a także eksponowania odpowiedzialności za dbałość o utrzymanie porządku,
- prowadzenie systematycznej kontroli lokali gastronomicznych i punktów sprzedaży alkoholu,
- propagowanie edukacji na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- promowanie działań budujących więzi społeczne,

2. Przemoc w rodzinie:

- promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego,
- edukowanie osób poszkodowanych przemocą w rodzinie, w zakresie procedury prawnej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3. Bezpieczeństwo w szkole:

- propagowanie edukacji na rzecz poprawy bezpieczeństwa, w tym udzielania pierwszej pomocy,
- upowszechnianie programów profilaktycznych ukierunkowanych na wyeliminowanie agresji wśród młodzieży oraz używania przez nią substancji psychoaktywnych,
- konsekwentne reagowanie na patologie,

4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej:

- inicjowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby dewastacji,
- zwiększenie nadzoru nad uczestnikami imprez masowych,
- zwiększenie kontroli punktów skupu złomu,

5. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym:

- propagowanie edukacji na rzecz poprawy bezpieczeństwa, w tym udzielania pierwszej pomocy,
- promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

6. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej:

- promowanie wśród rzetelnych przedsiębiorców stałej współpracy na rzecz bezpieczeństwa,

7. Ochrona dziedzictwa narodowego:

- kontrolowanie stanu zabezpieczenia obiektów zabytkowych oraz upowszechnianie nowoczesnych technik zabezpieczeń.

Województwo mazowieckie

Zaznaczyć należy, że Wojewoda nie usystematyzował obszarów pod względem działań priorytetowych na terenie województwa, natomiast wskazano, iż na terenie działania garnizonu mazowieckiego wdrażany był program „Bezpieczne Mazowieckie”, który stworzył podstawy zintegrowanego systemu bezpieczeństwa i zasad współpracy. Program ten był zainicjowany przez Podmiot Odpowiedzialny w ramach Specjalistycznej Grupy Zadaniowej ds. bezpieczeństwa

w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, w działalności gospodarczej Wojewódzkiego Zespołu Koordynacyjnego ds. Realizacji Rządowego Programu „Razem Bezpieczniej”. Opracowując założenia i cele programowe mazowieckiego przedsięwzięcia bazowano przede wszystkim na projekcie Rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpiecznie”, jak również na bazie lokalnych zagrożeń. Cele i sposoby realizacji oparto również o wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na terenie garnizonu mazowieckiego. W celu dostosowania programu „Bezpieczne Mazowieckie”, do rządowego programu „Razem bezpiecznie”, dokonano kompleksowej ich weryfikacji.

Mając na uwadze konieczność uniknięcia ewentualnych trudności i problemów podczas wdrażania rządowego programu „Razem bezpiecznie” na szczeblu lokalnym, a także w celu zachowania spójności współpracy w zakresie podejmowanych działań, w Wydziale Prewencji opracowano w 2007 roku *Harmonogram realizacji zadań programu „Bezpieczne Mazowieckie” w ramach programu rządowego „Razem bezpiecznie”*.

Opracowano również projekt dokumentów zarządczych służących sprawozdawaniu z realizacji zadań wynikających z *Harmonogramu* tj. *Karta sprawozdawcza dla podmiotu odpowiedzialnego i podmiotu wspierającego*, co ma na celu usystematyzowanie informacji przekazywanych Wojewodzie. Podjęte działania zaowocowały uchwaleniem w 27 powiatach lokalnych strategii zapobiegania przestępczości.

Województwo podkarpackie

Według dokonanej oceny priorytetowym obszarem programu „Razem bezpiecznie” jest **„Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania”**. W ramach tego obszaru problemami zasługującymi na szczególne uwzględnienie są: niewłaściwa organizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz osiedli sprzyjające zachowaniom społecznym, popełnianie przestępstw i wykroczeń oraz funkcjonowanie licznych lokali gastronomicznych czy sklepów, które w swojej działalności gospodarczej łamią przepisy prawne w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz sprzedaży wyrobów tytoniowych, co w konsekwencji sprzyja m. in. szerzeniu się patologii wśród najmłodszych obywateli. Ponadto nieodpowiednie i nieadekwatne regulacje prawne, które utrudniają zwalczanie przestępczości i patologii a także niski poziom zaufania społeczeństwa do formacji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, co znacznie utrudnia przepływ informacji o zagrożeniach, patologiach i ogranicza możliwości ich ścigania i zapobiegania ich popełnianiu.

Województwo świętokrzyskie

Obszarem priorytetowym dla województwa świętokrzyskiego jest **bezpieczeństwo w ruchu drogowym**. Analiza skali problemów i stopnia natężenia pozwoliła wyodrębnić kolejne obszary ważności. Są to:

- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania,
- Bezpieczeństwo w szkole
- Przemoc w rodzinie
- Ochrona dziedzictwa narodowego
- Bezpieczeństwo w środkach komunikacji miejskiej
- Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej

Województwo zachodniopomorskie

Uwzględniając dane statystyczne za 2006 r. dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz sondaże i opinie mieszkańców województwa, określone zostały obszary priorytetowe, w których w pierwszej kolejności podjęto działania oraz przedsięwzięcia zmierzające do minimalizacji stopnia zagrożenia, a tym samym do poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Do obszarów priorytetowych w województwie zachodniopomorskim należą:

1. **Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania,**
2. Przemoc w rodzinie,
3. Bezpieczeństwo w szkole,
4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
5. Ochrona dziedzictwa narodowego,
6. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej,
7. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej.

We wskazanych obszarach realizowane są następujące projekty z uwzględnieniem zadań priorytetowych:

bezpieczeństwo w miejscach publicznych - „U sąsiada bezpiecznie” – , którego nadrzędnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa turystom polskim i niemieckim przebywającym na terenie województwa zachodniopomorskiego i landu Meklemburgia Pomorze Przednie,

przemoc w rodzinie - „Wspólnie przeciw uzależnieniom i przemocy”

bezpieczeństwo w szkole - „Bezpieczna Szkoła”, „Przyjaciele Gryfusia” –program, którego celem jest ograniczenie przestępczości, w tym przestępczości wśród nieletnich oraz promocja pozytywnych zachowań wśród najmłodszych

ochrona dziedzictwa narodowego „Ochrona dziedzictwa kulturowego powiatu sławieńskiego”

Ocena współdziałania z Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną – osiągnięte rezultaty, problemy, słabe strony.

Województwo dolnośląskie

Przedstawiciele jednostek uczestniczą w pracach Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego. Na szczególne wyróżnienie zasługuje aktywność funkcjonariuszy Policji inicjujących zadania realizowane w ramach programu wspólnie z innymi podmiotami. Współdziałanie z funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej, wg oceny urzędu wojewódzkiego ma ograniczony zakres.

Województwo lubelskie

Współpraca Policji ze Strażą Graniczną i Państwową Strażą Pożarną odbywa się w oparciu o zapisy ustaw powołujących wymienione służby oraz innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych, jak też przepisów resortowych i porozumień podpisanych na różnych szczeblach krajowym, wojewódzkim i powiatowym. Współpraca ta jest prowadzona w różnych formach od wymiany informacji operacyjnych po wspólne działania edukacyjno – propagandowe. Państwowa Straż Pożarna współpracuje z Policją i Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków podczas działań kontrolnych w obiektach zabytkowych. PSP wspólnie z Policją uczestniczy podczas działań w zakresie rozpoznania ilości transportów towarów niebezpiecznych i materiałów niebezpiecznych przewożonych trasami drogowymi.

Współpraca z Policją, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną oraz Strażą Miejską na terenie województwa lubelskiego układa się dobrze. W okresie wzmożonych działań, nie dochodzi do zakłóceń porządku. Współpraca ta obejmuje:

- prowadzenie wspólnych działań prewencyjnych, porządkowych,
- nieodpłatny udział funkcjonariuszy SOK w szkoleniach (*wszelkiego rodzaju*) prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji,
- nieodpłatne udostępnianie obiektów szkoleniowych Policji do celów szkoleniowych SOK,
- w zakresie sporządzania i kierowania wniosków do Sądów Grodzkich (*porady prawne, konsultacje, materiały pomocnicze, itp.*),
- wspólną koordynację działań na obszarach kolejowych w czasie przejazdu kibiców na mecze piłkarskie.

W wyniku tych działań realizowane są wspólne patrole pociągów pasażerskich przez Policję i SOK oraz wystawiane są patrole mieszane w dworcach osobowych.

Współpraca Policji ze strażami miejskimi (gminnymi) w powiatach województwa lubelskiego została sformalizowana poprzez zawarcie stosownych porozumień pomiędzy komendantami powiatowymi (miejskimi) Policji a burmistrzami (prezydentami miast).

W 2007 roku współpraca ta przejawiała się między innymi w:

- bieżącej wymianie informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie, w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego,
- organizowaniu wspólnych służb patrolowych, w tym również z wykorzystaniem pojazdów służbowych strażników miejskich oraz służb obchodowych z dzielnicowymi,
- podejmowaniu działań w zakresie przestrzegania przepisów *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz ukierunkowanych na ujawnianie nieletnich zagrożonych demoralizacją,
- koordynacji rozmieszczenia służb policyjnych i straży, pozwalającej optymalnie wykorzystać potencjał ludzki, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań polegających na równomiernym nasyceniu patrolami najbardziej zagrożonych rejonów,
- prowadzeniu działań kontrolno-porządkowych oraz organizowaniu wspólnych szkoleń i ćwiczeń (np. kontrole targowisk, bazarów – KPP w: Hrubieszowie i Biłgoraju),
- uczestniczeniu w działaniach prewencyjnych takich jak: „*Jestem Bezpieczny*” – KMP w Zamościu, i we Włodawie „*Bezpiecznie w szkole i poza szkołą*” oraz „*Bezpieczny Powiat Hrubieszowski*” – KPP w Hrubieszowie, „*Bezpieczne Wakacje*”, „*Bezpieczna elektryczność*” – KPP w Łęcznej, „*Puste Ławki Stop*” – KPP Krasnostaw, „*Gimbus Patrol*”, „*Identyfikacja*”, „*Bezpieczna Taksówka*” – KMP w Lublinie. Zadaniem wspólnych patroli było głównie zabezpieczanie imprez masowych, kontrola targowisk – szczególnie pod względem ujawniania towarów nie posiadających wymaganych znaków skarbowych akcyzy oraz cudzoziemców nielegalnie podejmujących pracę zarobkową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, kontrola placówek handlowych i lokali gastronomicznych, w ramach działalności Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, czy ujawniania nieletnich spożywających alkohol oraz przebywających na wagarach, doraźne zabezpieczanie prewencyjne rejonów cmentarzy, szkół oraz prowadzenie działań profilaktycznych prowadzonych bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą szkolną.

Policja lubelska dobrze ocenia współpracę ze strażami miejskimi, w szczególności wypada podkreślić zaangażowanie i profesjonalizm ich funkcjonariuszy w trakcie pełnienia służby na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w gminach i miastach. Równie ważnym elementem tej współpracy była możliwość wspólnego korzystania z pojazdów służbowych, środków łączności obu formacji, czy też z systemów monitorujących miejsca zagrożone przestępczością i wykroczeniami. Stała wymiana informacji o występujących zagrożeniach, pomiędzy Policją i strażami miejskimi (gminnym) funkcjonującymi na terenie województwa lubelskiego, przyczyniła się do wyeliminowania szeregu negatywnych zjawisk mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w regionie.

W 2007 roku policjanci przeprowadzili również wspólne patrole z:

- strażnikami Straży Ochrony Kolei,
- żołnierzami Żandarmerii Wojskowej,
- strażnikami Straży Leśnej,
- strażnikami Straży Rybackiej.

Lubelski Kurator Oświaty we współpracy z Policją, Państwową Strażą Pożarną, Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną, Strażą Graniczną, Nadzorem Budowlanym, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Lubelski realizował działania w zakresie organizacji i nadzorowania bezpiecznego wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży na terenie województwa lubelskiego. Dzięki uruchomieniu *Globalnego Systemu Obsługi Kuratorium* prowadzono stałą współpracę z tymi instytucjami w zakresie wymiany informacji o stanie bezpieczeństwa we wszystkich placówkach wypoczynku zarejestrowanych na terenie województwa lubelskiego. Informacje dotyczące zarejestrowanych placówek wypoczynku zawarte w Globalnym Systemie Obsługi Kuratorium pojawiały się automatycznie po zarejestrowaniu placówki na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w linku „*Wykaz placówek wypoczynku*” i mogły być na bieżąco śledzone przez wszystkich wchodzących na stronę www. Dyrektorzy szkół systematycznie współpracują z Policją, Państwową Strażą Pożarną, a w niektórych obszarach województwa również ze Strażą Graniczną. Systematycznie organizowane są spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów ze specjalistami do spraw nieletnich tj.:

- prowadzone są zajęcia profilaktyczne z udziałem policjantów,
- systematycznie udzielana jest szkołom pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, istnieją wzmożone patrole w okolicach szkół,
- dokonywana jest kontrola autokarów przed wyjazdem na wycieczki szkolne, biwaki, kolonie, organizowane są spotkania specjalistów do spraw narkomanii z rodzicami,
- organizowane są konkursy na temat wiedzy pożarniczej, powoływane są młodzieżowe drużyny pożarnicze.

Wspólnie z PSP i Policją realizowane są akcje i programy na przykład „Puste ławki-stop!”, „Jabłko-cytryna” (Stołpie, Siedliszcze), konkursy na temat bezpieczeństwa, egzaminy na kartę rowerową, uczniowie wyposażeni są w kamizelki i znaki odblaskowe oraz zgłaszane były problemy w zakresie niebezpieczeństw i zagrożeń w środowiskach lokalnych przez rodziców i szkoły.

Współpraca pomiędzy wymienionymi instytucjami przynosi wymierne efekty. Należy podkreślić, iż udział przedstawicieli służb porządkowych w organizowanych przez szkoły akcjach, imprezach, konkursach podnosi ich rangę i atrakcyjność oraz zwiększa zainteresowanie uczestników.

Województwo lubuskie

Kuratorium Oświaty wysoko ocenia współpracę z Policją w realizacji projektów edukacyjnych, w zakresie lustracji szkół pod względem bezpieczeństwa. Funkcjonariusze Policji często odwiedzają szkoły udzielając niezbędnych informacji prawnych, a także w ramach realizacji wymienionych wyżej projektów organizują różnego rodzaju akcje, konkursy, zawody, warsztaty, których celem jest wyposażenie w wiedzę i kształtowanie lub doskonalenie umiejętności specjalistów ds. nieletnich i prewencji kryminalnej w zakresie projektowania, realizacji i ewaluacji projektów profilaktycznych. Na terenie powiatów odbyły się także szkolenia rad pedagogicznych z udziałem przedstawicieli Policji.

Współpraca z Państwową Strażą Pożarną jest systematyczna i ciągła. Strażacy organizują konkursy wiedzy przeciwpożarniczej na poziomie gmin i powiatów oraz werbują nowych członków – ochotników do swoich szeregów. W szkołach odbywają się szkolenia i pokazy w zakresie ratownictwa drogowego, udzielania pierwszej pomocy oraz przy nadzorze strażaków, próby ewakuacji z budynku szkolnego w czasie pożaru.

Współpraca ze Strażą Graniczną, dotychczas była zadowalająca w miejscowościach nadgranicznych.

W 2007 r. ustalono skład powiatowych grup roboczych – poszczególne służby oddelegowały funkcjonariuszy do prac w ww. grupach. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazał Policji oraz Fundacji Contra Crimen elektroniczne wykazy ewidencji i rejestru zabytków województwa lubuskiego na potrzeby opracowywanego programu „Karta zabytków”, wskazał również elementy programu, które wymagały poprawy bądź rozszerzenia. Omówiono również problemy związane ze znakowaniem zabytków przy pomocy „kodów DNA”. Podczas spotkania Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. ochrony dziedzictwa narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę w październiku 2007 r. zaproponowano również, by w przygotowywanym katalogu zamieścić informacje na temat obiektów o cechach zabytków, nie będących zabytkami (np. kopie obiektów historycznych).

Województwo łódzkie

Współpraca pomiędzy służbami podległymi Wojewodzie Łódzkiemu, ma ogromne znaczenie dla realizacji zadań, wynikających z rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpiecznie”.

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi w ramach upowszechniania profilaktyki przeciwpożarowej, zasad ratownictwa drogowego oraz udzielania pierwszej pomocy zorganizowała 170 pokazów i akcji edukacyjnych. Obejmowały one zagadnienia dotyczące ratownictwa medycznego i drogowego podczas imprez masowych i ćwiczeń pożarniczych na terenie szkół, instytucji, zakładów pracy oraz w miejscach wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży.

Podczas pogadanek z młodzieżą szkolną rozpowszechniono broszurkę wydaną przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, zawierającą informację na temat zasad bezpieczeństwa w czasie wakacji.

Wspólnie z funkcjonariuszami Policji i przedstawicielami Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, dokonywane były kontrole i inspekcje obiektów ze zgromadzonymi dobrami kultury na terenie województwa łódzkiego. Dotyczyły one m. in. oceny zasadności instalacji systemów sygnalizacji pożarowej w 159 obiektach, weryfikacji listy obiektów przewidzianych do wyposażenia w system sygnalizacji pożarowej oraz działania polegające na wyegzekwowaniu instalacji takich urządzeń na terenie obiektów zabytkowych.

Państwowa Straż Pożarna zorganizowała Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej oraz wspólnie z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego konkurs plastyczny „Kiedy dzwonię po straż pożarną”, w których uczestniczyły dzieci i młodzież szkolna ze wszystkich powiatów województwa łódzkiego. Wspólnie Łódzkie Kuratorium Oświaty oraz Państwowa Straż Pożarna zorganizowali kolejną edycję konkursu obrony cywilnej, który obejmował szeroki zakres ochrony przeciwpożarowej. Pracownicy wydziałów Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi, przeprowadzili cykl szkoleń dla studentów wyższych uczelni z zakresu propagowania nowoczesnych, technicznych środków zabezpieczeń i zasad ewakuacji oraz cykl spotkań dotyczących zmian w przepisach przeciwpożarowych, które zorganizowano dla zarządców spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz administracji nieruchomości.

Funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Łodzi, podejmowali działania związane z intensyfikacją służb patrolowych wykonywanych wspólnie z Policją, szczególnie w strefie terminala pasażerskiego oraz w rejonie Portu Lotniczego im. Wł. Reymonta w Łodzi. Dokonywali także kontrole legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Polski, współpracując w tym zakresie z Urzędem Celnym, Urzędem Pracy z Policją i Strażą Miejską. W wyniku tych działań zatrzymano 121 cudzoziemców. Połączone działania z Policją, Służbą Ochrony Kolei oraz Żandarmerią Wojskową podejmowane przez Straż Graniczną na obszarach kolejowych i dworcach autobusowych, polegające na organizowaniu mobilnych patroli, miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa podróżnym.

Wspólne kontrole Policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej oraz Izby Celnej wraz z Wojewódzkiej Inspekcji Transportu Drogowego w Łodzi, prowadzone były w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym, ruchu drogowym oraz kontroli przewożonego towaru.

Funkcjonariusze tych służb brali udział w szkoleniach dotyczących problematyki ochrony dziedzictwa narodowego, które prowadzili pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi. Głównymi tematami szkoleń były zagadnienia związane z procedurami uprawniającymi wywóz zabytków za granice kraju.

Województwo małopolskie

Przeważający ciężar realizacji zadań wynikających z wdrażania głównych idei programu spoczywał na Policji. Spośród przedsięwzięć realizowanych przez małopolską Policję, w odniesieniu do obszaru „bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania” w 2007 roku, wymienić należy działania ukierunkowane na utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością, w tym przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu oraz mieniu (kradzież mienia, kradzież samochodów, kradzież z włamaniem, bójka i pobicie, przestępstwa rozbójnicze).

Województwo mazowieckie

Wymieniając osiągnięcia i rezultaty współpracy z Policją, Strażą Graniczną oraz Państwową Strażą Pożarną uwzględniono zgłoszenia Podmiotów Odpowiedzialnych w Specjalistycznych Grupach Zadaniowych Wojewódzkiego Zespołu Koordynacyjnego ds. Realizacji Rządowego Programu „Razem Bezpieczniej”:

- **W grupie ds. bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, w działalności gospodarczej, podejmowano następujące działania:**

W ramach realizacji policyjnego programu podczas działań prowadzonych na giełdzie w Słomczynie, Straż Graniczna wspólnie z Izłą Celną zatrzymała 2 obcokrajowców (obywateli Ukrainy i Białorusi), których ukarała mandatami karnymi. Straż Graniczna wobec zatrzymanych wszczęła procedurę wydalenia na podstawie Ustawy o cudzoziemcach.

Na przytoczenie zasługuje także efektywna współpraca Komendy Powiatowej Policji w Łosicach ze Strażą Graniczną z Janowa Podlaskiego, a to z uwagi na fakt położenia powiatu łosickiego bezpośrednio w pasie przygranicznym. Wspólne patrole tych służb owocują ujawnianiem osób nielegalnie przebywających na terytorium RP oraz wykrywaniem coraz częstszych przypadków bezprawnej sprzedaży wyrobów alkoholowych.

Podkreślić także należy wspólnie prowadzone działania Komisariatu Policji Portu Lotniczego Warszawa Okęcie ze Strażą Graniczną. W efekcie działań wspólnych patroli ograniczono liczbę cudzoziemców nielegalnie przebywających na terytorium RP.

- **W grupie ds. przemocy w rodzinie:**

Wspólne interwencje przyczyniły się do znacznego spadku zanotowanych przypadków przemocy. Wymiana informacji między służbami przyczyniła się do skutecznego prowadzenia interwencji. Wzrosła również asertywność u ofiar przemocy, nie jest już ona taka bezradna, wie jakie posiada uprawnienia i jak skutecznie poradzić sobie w przypadku stosowania wobec niej przemocy.

- **W grupie ds. bezpieczeństwa w szkole:**

Prowadzone wspólnie z Policją, Strażą Pożarną oraz Strażą Graniczną w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynku w okresie zimowym i letnim. Działania prewencyjne i kontrolne przyczyniły się do poprawy stanu bezpieczeństwa w okolicach szkół, ze szczególnym uwzględnieniem drogi do szkoły. Uświadomienie uczniów przez Policję poprzez przeprowadzane akcje informacyjne ograniczyło znacznie ilość wypadków z udziałem dzieci i młodzieży w drodze do szkoły.

- **W grupie ds. ochrony dziedzictwa narodowego:**

Różnorodność form współdziałania prowadzona w celu ochrony dziedzictwa narodowego dała wymierne efekty w postaci przeszkolonego personelu, zmniejszenia ilości kradzieży w obiektach sakralnych oraz utrudnieniem wprowadzenia skradzionych przedmiotów do obrotu dla włamywaczy – bezpośrednio przez oznakowanie takich eksponatów oraz odpowiednie skatalogowanie ich. Zmniejszyła się również ilość pożarów w obiektach zabytkowych a to dzięki intensywnej współpracy z Państwową Strażą Pożarną.

Województwo świętokrzyskie

Policja stała się wiodącym i centralnym podmiotem w realizacji programu na terenie województwa. Przedstawiciel Policji aktywnie uczestniczy w posiedzeniach zespołu działającym przy wojewodzie świętokrzyskim. Policja jest pierwszym dawcą informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznym na obszarze województwa świętokrzyskiego. Jest źródłem informacji statystycznych, na podstawie których wyznaczono obszary priorytetowe w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych. Jest najważniejszym konsultantem w zakresie ustalania porządku przedsięwzięć o charakterze operacyjnym jak również edukacyjnym.

Policja i Państwowa Straż Pożarna jest aktywnym konsultantem w zakresie oceny wniosków złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego w związku z uruchomieniem rezerwy celowej MSWiA.

Roczna współpraca z wymienionymi służbami przyniosła efekty w postaci szeregu inicjatyw o charakterze edukacyjnym, skierowanym do przedstawicieli samorządu. Policja, jak i Straż Pożarna są ważnym ogniwem konsultacji nad przydatnością różnych inicjatyw lokalnych w obszarze bezpieczeństwa.

Istnieje jednak kwestia bliższych uzgodnień w zakresie koordynowania działań nawiązujących wprost do zamierzeń programu. W istniejącym stanie rzeczy, szereg działań podejmowanych przez Policję, może zostać wzbogaconych szerszym spojrzeniem podmiotów pozarządowych oraz doświadczeniem pracowników administracji rządowej. Pilne staje się zacieśnienie współpracy na bazie efektywnej komunikacji o podejmowanych przedsięwzięciach i akcjach. Pozwoli to na spójną prezentację w mediach wspólnych wysiłków podmiotów ustawowo

zobowiązanych do zagwarantowania porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa.

Istotnym ograniczeniem realizacji zaplanowanych wspólnych zamierzeń są bariery finansowe.

Ocena współpracy z innymi służbami, strażami, inspekcjami (np. inspekcja budowlana, inspekcja sanitarna) - propozycje dotyczące możliwości wykorzystania tych służb, osiągnięte rezultaty, problemy, słabe strony.

Województwo dolnośląskie

Przedstawiciele jednostek uczestniczą w pracach Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego. Na szczególne wyróżnienie zasługuje współpraca z inspekcją sanitarną oraz kuratorium oświaty.

Województwo lubelskie

Lubelski Kurator oświaty współpracuje ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną między innymi poprzez wspólnie realizowane przedsięwzięcia, alert ekologiczny, konkursy promujące zdrowy styl życia (na przykład „Zachowaj trzeźwy umysł”) i inne tego typu. Szkoły miejskie współpracują ze Strażą Miejską przez np. wzmożone kontrole pracowników straży w rejonach szkół w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, eliminowanie grup młodzieży palącej papierosy, skupiających się poza obrębem szkoły, w pobliskich blokach, wzmożone kontrole przystanków autobusowych i dworców w godzinach przyjazdów i odjazdów młodzieży. Szkoły współpracują z inspekcją budowlaną i sanitarną w zakresie przeglądów bezpieczeństwa szkół oraz placówek (między innymi wypoczynku),

Wszystkie wspólne działania przyczyniają się do podniesienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz zapobiegają zachowaniom niepożądanym.

Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Lublinie ma podpisane porozumienia na szczeblu lokalnym o współpracy z następującymi organami: Strażą Graniczną, Służbą Celną, Inspekcją Celną, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Weterynaryjną, Strażą Ochrony Kolei, Transportowym Dozorem Technicznym, Inspekcją Ochrony Roślin, Strażą Leśną. W comiesięcznych planach kontroli zapisywane są wspólne kontrole, poza centralnie organizowanymi akcjami kontrolnymi jak np. „Trasa E-30”.

Nadbużański Oddział Straży Granicznej w Chełmie organizował wspólne patrole ze Strażą Leśną, mające na celu kontrolę terenów i parkingów leśnych oraz analizę możliwości wykorzystywania licznych dróg polnych i duktów, prowadzących od granicy państwowej w głąb kraju przez ewentualnych przestępców granicznych. Z Państwową Strażą Łowiecką realizowano wspólne przedsięwzięcia w ramach pomocy w zapobieganiu i zwalczaniu kłusownictwa oraz przestępstw przeciwko łowiectwu na terenie służbowej odpowiedzialności placówek SG. Z Państwową Strażą Rybacką organizowano wspólne działania w zakresie zapobiegania i zwalczania nielegalnego połowu ryb na rzece granicznej Bug oraz powierzchniowych wodach śródlądowych na terenie służbowej odpowiedzialności placówek SG.

Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei w Lublinie przy współpracy z Żandarmerią Wojskową realizowała wspólne patrole pociągów pasażerskich oraz wystawiała mieszane patrole na dworcach osobowych – szczególnie w ramach prowadzonych działań akcyjnych „POBÓR” i „REZERWA” oraz normalnych działań prewencyjnych w okresie weekendu. Na terenie województwa zostały przeprowadzone były kontrole skupów materiałów wtórnych w poszukiwaniu urządzeń i elementów infrastruktury kolejowej skradzionych na obszarze kolejowym. Działania te prowadzono samodzielnie, jak i również wspólnie z pracownikami PKP.

Prowadzono ponadto działania z organami kontroli skarbowej w postaci wspólnych patroli w pociągach międzynarodowych na odcinku Dorohusk - Lublin oraz w stacji Chełm i Lublin w zakresie naruszania przepisów o obrocie towarów akcyzowych, przywożonych z zagranicy. Jednocześnie prowadzono wspólne kontrole punktów skupu surowców wtórnych w miesiącu lutym, wspólnie z Inspekcją Handlową, w celu ujawniania elementów pochodzących z kradzieży na obszarach kolejowych.

Współpraca z innymi służbami odbywa się w miarę posiadanych możliwości ludzkich przede wszystkim w zakresie wspólnych działań informacyjno-edukacyjnych, np.: konkurs „Jestem bezpieczny”, festynów „Bezpieczne wakacje 2007”. Z uwagi na obowiązujące wymagania formalno – prawne prowadzenie wspólnych działań nadzorczych jest utrudnione ze względu na procedury obowiązujące w strażach i służbach.

Województwo lubuskie

Kuratorium Oświaty współpracuje z Państwową Inspekcją Sanitarną w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole, jak i w zakresie profilaktyki zgodnie z normami wynikającymi z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz.69).

Lubuski Kurator Oświaty objął honorowym patronatem konferencję organizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną i Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. pt. „Jak rozmawiać z uczniami o nałogu palenia”. W konferencji uczestniczyli dyrektorzy szkół i pedagodzy szkolni. Państwowa Inspekcja Sanitarna współpracuje z Kuratorium Oświaty w zakresie realizacji działań oświatowo - zdrowotnych i promocji zdrowia w szkołach, a w szczególności w ustalaniu głównych kierunków oddziaływań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, jak również w realizacji programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki oraz w organizacji narad, szkoleń i konferencji.

Do współpracy przy realizacji zadania „Ochrona dziedzictwa narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę” zaproszono Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Zielonej Górze jako instytucję wspomagającą przy tworzeniu katalogu zabytków ruchomych w kościołach województwa lubuskiego. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków jest instytucją kultury powołaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, która pełni funkcję głównego zaplecza merytorycznego służb konserwatorskich oraz koordynatora działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce. Pracownicy tej instytucji w trakcie prac terenowych będą w stanie fachowo przygotować opisy zabytkowych obiektów ruchomych.

Województwo mazowieckie

W związku z potrzebą utrzymania właściwego stanu bezpieczeństwa obywateli podejmowane są różnorakie wspólne działania. Przejawia się to w organizowaniu wspólnych akcji prowadzonych ze: Strażą Miejską/Gminną, Żandarmerią Wojskową, Strażą Ochrony Kolei czy Strażą Graniczną, WOPR, PZŁ, SL, PSR. Współpraca z powyższymi jednostkami prowadzona jest na bardzo wysokim poziomie, co przyczynia się do uzyskania wymiernych efektów w postaci poprawy stanu bezpieczeństwa we wszystkich obszarach programu.

Województwo podlaskie

Urząd Miasta Białegostoku podpisał umowę dotyczącą ochrony w środkach transportu miejskiego z agencją ochrony. Zakres ochrony obejmuje obecność 2 ochroniarzy w każdym autobusie nocnym, w autobusach dziennych obecność 6 ochroniarzy na wybranych liniach (3 patrole dwuosobowe) oraz ochrona infrastruktury przystankowej – całodobowa.

Województwo świętokrzyskie

Współpraca z innymi służbami w obszarach bezpieczeństwa odbywa się według ustalonych uregulowań prawnych. Istnieją jednak przedsięwzięcia, które są zgodne, bądź którym dano nowy impuls w związku z pojawieniem się programu na obszarze województwa. Wnioskiem z posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu reagowania Kryzysowego było opracowanie przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną broszury „Przeżyj zdrowo i bezpiecznie swoje wakacje”, która została we współpracy z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego ŚUW wydrukowana i rozprowadzona

w ilości 5 tys. szt. do Kuratorium Oświaty, Komendy Wojewódzkiej Policji, Komendy Wojewódzkiej PSP, jednostek pomocy społecznej oraz organizacji samorządowych tj. Komendy Chorągwi Kieleckiej ZHP, Caritas Kielecki i Caritas Sandomierski, a także przekazana do starostw powiatowych, urzędów miast i gmin, urzędów miast, urzędów gmin w województwie świętokrzyskim – w celu wykorzystania w akcji informacyjnej i edukacyjnej dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania, udzielania pierwszej pomocy oraz leczenia chorób zakaźnych.

W styczniu wojewoda świętokrzyski zaapelował do właścicieli zarządców obiektów wielkopowierzchniowych o przestrzeganie obowiązków dokonywania przeglądów okresowych stanu technicznego budynków. Kontrole dokonywali inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru budowlanego. Ponadto z inicjatywy Wojewody odbyła się konferencja poświęcona współpracy Policji, samorządu terytorialnego, Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w zakresie poprawy bezpieczeństwa w dziedzinie ochrony zabytków i zbiorów dzieł sztuki. Efektem konferencji było wystosowanie komunikatu przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o konieczności wspólnych działań na rzecz utrzymania dziedzictwa narodowego w woj. świętokrzyskim.

Ocena współpracy z administracją samorządową

Województwo dolnośląskie

Niezależnie od realizowania zadań z zakresu bezpieczeństwa przez członków Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego i jednostki im podległe, Wojewoda Dolnośląski potwierdził, że do współpracy angażowane były jednostki samorządu terytorialnego. Poprzez szczebel powiatowy zachęcane do kontaktu i rozmów bezpośrednich są gminy województwa. W okresie ostatniego roku miały miejsce liczne konsultacje z samorządowcami. Obecnie trwają prace nad sprecyzowaniem potrzeb powiatów i gmin.

Województwo lubelskie

Na podstawie informacji uzyskanych od starostów oraz prezydentów miast wynika, że do realizacji przedsięwzięć wpisujących się w program „Razem bezpiecznie” na terenie województwa lubelskiego, przystąpiło:

- 10 starostów (z ogólnej ilości 20),
- 3 prezydentów miast (z ogólnej ilości 4).

Z informacji uzyskanych z jednostek samorządowych, które nie przystąpiły do działań w ramach programu „Razem Bezpiecznie”, wynika, że zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego są przez nie realizowane na podstawie uchwalonych przez rady samorządowe (gminne i powiatowe) programów np. powiatowe programy zapobiegania przestępczości oraz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, gminne (miejskie) programy rozwiązywania problemów alkoholowych i zapobiegania alkoholizmowi, gminne (miejskie) programy zapobiegania alkoholizmowi.

Niemniej jednak część jednostek samorządu terytorialnego zgłosiło swoje działania do programu „Razem bezpiecznie”, co zaowocowało przyznaniem dofinansowań na poziomie krajowym. Spośród 28 projektów, które wpłynęły do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego z jednostek samorządów terytorialnego, Zespół wyłonił pięć do dalszego rozpatrzenia przez MSWiA.

Województwo lubuskie

Z informacji przekazanych przez Wojewodę Lubuskiego, współpraca Lubuskiego Kuratorium Oświaty z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie organizowania i przeprowadzania różnych konkursów i turniejów dotyczących tematyki związanej z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży w ruchu drogowym odbywała się na zadowalającym

poziomie. Starostwa Powiatowe oraz inne jednostki samorządu terytorialnego angażowały się w szczególności w organizację eliminacji niższych etapów takich turniejów, jak:

- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkół podstawowych i gimnazjów,
- Międzywojewódzki Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych,
- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny dla szkół ponadgimnazjalnych.

Kurator oświaty, realizując zadania związane z wypoczynkiem dzieci i młodzieży m.in. współpracował z instytucjami, które dokonują kontroli zorganizowanych form wypoczynku na terenie województwa w ramach zadań własnych. Wysoko ocenia się realizację :

- nieodpłatnych kolonii dla dzieci z rodzin najuboższych. Podczas wakacji 2007 tą formą wypoczynku zostało objętych 320 dzieci z najbiedniejszych rodzin dwóch grodzkich powiatów: miasta Gorzowa i Zielonej Góry. Na realizację zadania przeznaczono 255 000 zł. Rekrutację dzieci prowadziły dwa Centra: GCPRiPS oraz MOPS w Zielonej Górze. Kolonia dla dzieci wskazanych do wyjazdu przez wymienione Centra była całkowicie bezpłatna.
- nieodpłatnych kolonii dla dzieci byłych pracowników PGR. Ta forma wypoczynku została skierowana do dzieci z pozostałych 12 powiatów województwa. Z kolonii skorzystało 1861 dzieci. Rekrutacji dokonywały PCPR-y, przy pomocy Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 1 317 016 zł. Każdy organizator kolonii, który otrzymał z KO środki na zorganizowanie tego rodzaju kolonii został zobligowany do wyposażania uczestników w wyprawkę w postaci ubioru, obuwia bądź przyborów szkolnych na kwotę 100 zł. W związku z tym: 607 lubuskich dzieci wyjechało na kolonie w góry; 609 nad morze, a 645 nad jeziora.

W każdym roku przed AKCJĄ-LATO odbywa się w Kuratorium Oświaty zebranie przedstawicieli służb kontrolnych, które także w ramach zadań własnych zajmują się kontrolowaniem placówek wypoczynku, tj. z przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej Policji, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz Inspekcji Handlowej. Wszystkie obecne na spotkaniu instytucje zobowiązały się do wzajemnego informowania o przypadkach stwierdzenia rażących uchybień czy naruszenia bezpieczeństwa osób uczestniczących w różnych formach wypoczynku, a także ustaliły harmonogram wspólnie przeprowadzonych kontroli. Liczba przeprowadzonych kontroli placówek wypoczynku – 111.

Jednostki samorządu terytorialnego aktywnie uczestniczyły w realizacji różnych projektów np. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”, którego celem jest m.in. wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły, rodziny oraz środowiska lokalnego, a także zagospodarowanie czasu wolnego uczniów. W ramach tego programu rządowego dofinansowano:

- programy zgłoszone przez 32 gminy na łączną kwotę 1 445 801 zł, programy realizowane przez szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne,
- programy realizowane przez 9 powiatów na kwotę 430 000 zł,
- programy realizowane przez 5 stowarzyszeń na kwotę 150 000 zł.

Zrealizowano także monitoring wizyjny w 132 szkołach i placówkach województwa lubuskiego, na kwotę 1 346 731,37 zł.

Województwo łódzkie

W trakcie realizacji rządowego programu „Razem bezpieczniej” systematycznie inicjowane i podejmowane były wspólne działania poszczególnych organów administracji samorządowej i rządowej w województwie, przy współudziale innych instytucji i organizacji pożytku publicznego, odpowiedzialnych za poprawę bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa.

Z inicjatywy Wojewody Łódzkiego jednostki samorządu terytorialnego poproszone zostały o przekazanie szczegółowych informacji dotyczących podjętych oraz zaplanowanych działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Na podstawie dokonanych analiz zagrożeń występujących na terenach powiatów i gmin, większość samorządów opracowała i rozpoczęła realizację lokalnych programów poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Realizacji tych programów towarzyszy idea współdziałania międzyinstytucjonalnego, gdzie partnerami w podejmowanych działaniach na terenie miast i gmin są: Policja, inspekcje, straże, a także organizacje pozarządowe, społeczności lokalne oraz lokalne media i serwisy internetowe tworzone przez organy samorządowe.

W zależności od wyników analiz sporządzanych na obszarze powiatów i gmin, określana jest dyslokacja sił i środków poszczególnych służb oraz podejmowane są działania prewencyjno-porządkowe. Zwiększona została również liczba wspólnych patroli Policji, Żandarmerii Wojskowej oraz straży miejskich/gminnych/, w tych miejscach gdzie najbardziej są potrzebne.

Coraz więcej organów samorządowych wprowadza systemy monitoringu wizyjnego, który umożliwia kontrolę miejsc najbardziej zagrożonych zjawiskami przestępczymi i patologiami.

Realizując zadania rządowego programu „Razem bezpieczniej” zaproszone zostały do udziału w realizacji jego założeń, jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty pozarządowe, a także związki wyznaniowe i kościoły z obszaru województwa łódzkiego.

W tym celu wszystkie podmioty poinformowane zostały w sierpniu 2007 r., o rozpoczęciu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji procedury podziału środków z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na realizację Programu w 2008 roku.

W ubiegłym roku 70 jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego, przystąpiło do współpracy, włączając się w realizację zadań wynikających z rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”. Projekty zadań publicznych do dofinansowania w ramach ww. programu zgłosiły 45 jednostki samorządu terytorialnego, w tym 32 gminy oraz 13 powiatów z terenu województwa, co stanowi ok. 23% . W ramach upowszechniania problematyki bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa łódzkiego, Urząd Marszałkowski w Łodzi w ubiegłym roku, wspólnie Komendą Wojewódzką Policji realizował przedsięwzięcie o charakterze edukacyjno-prewencyjnym dla dzieci pod nazwą „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa”, a także organizował konkursy wiedzy w zakresie obronności i bezpieczeństwa publicznego, mające na celu również przygotowanie młodzieży do racjonalnego zachowania w obliczu współczesnych zagrożeń oraz popularyzację wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Z inicjatywy Marszałka Województwa Łódzkiego i Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, zorganizowany został VII Międzynarodowy Konkurs Ratownictwa Wysokościowego, podczas którego popularyzowana była praca strażaków, sprawdzenie ich umiejętności oraz profesjonalne przygotowanie do prowadzenia akcji ratowniczych na obiektach wysokościowych.

Podczas zorganizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Łodzi, konkursu na najlepszego policjanta realizującego zadania z zakresu rozpoznania minersko-pirotechnicznego, Marszałek Województwa Łódzkiego wyróżnił zwycięzców nagrodami rzeczowymi oraz przekazał zestawy kamizelek taktycznych wraz z oporządzeniem. Na pokazy sprzętu policyjnego zaproszenie zostali również dziennikarze lokalnych mediów.

Pod koniec 2007 roku podczas uroczystego podsumowania VIII edycji wojewódzkiego konkursu *Najlepszy Dzielnicowy, Patrol Roku, Policjant Ruchu Drogowego - 2007 Roku*. Marszałek Województwa Łódzkiego wyróżnił nagrodami pieniężnymi i okolicznościowymi dyplomami 15 laureatów konkursu. Akcja służyła upowszechnianiu i promowaniu pracy policyjnych służb prewencji i ruchu drogowego na terenie województwa łódzkiego oraz pogłębianie współpracy między Policją i samorządem województwa łódzkiego.

Samorząd województwa łódzkiego w ramach współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi i Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi udzielił wsparcia finansowego służbom poprzez przyznanie dotacji celowych, na zakup sprzętu i wyposażenia.

Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, w ciągu całego 2007 roku współpracował z takimi organizacjami pozarządowymi jak: Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych, Łódzką Federacją Sportu oraz Łódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym. Współdziałanie polegało na organizowaniu imprez i zawodów sportowych

dla dzieci i młodzieży, w tym również na terenach wiejskich. Działania miały na celu organizowanie czasu wolnego, zachęcanie do uprawiania sportu i kształtowanie obywatelskich postaw wśród młodzieży województwa łódzkiego.

Województwo mazowieckie

Współdziałanie z administracją samorządową odbywało się w większości obszarów programu i należy ją ocenić jako bardzo dobrą. Władze samorządowe chętnie włączyły się w realizację programu. W szczególności należy zwrócić uwagę na realizację założeń programu w obszarach „bezpieczeństwo w szkole” oraz „przemoc w rodzinie”.

Wymiernym efektem wspólnych przedsięwzięć przy coraz częściej spotykanym wsparciu finansowym ze strony samorządu terytorialnego, jest zdecydowana poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego. Świadczą o tym pozytywnie nastrajające dane statystyczne dotyczące zagrożeń, wymieniane w pierwszej części sprawozdania. Wsparcie przez jednostki samorządu terytorialnego polegało na wsparciu poprzez: finansowanie dodatkowych patroli i służby kandydackiej, instalacji monitoringu wizyjnego w miejscach szczególnie narażonych na zagrożenia, zakup nowych radiowozów oraz masztów do fotoradarów.

Województwo podkarpackie

W ramach współpracy jednostki samorządu terytorialnego dofinansowywały koszty pobytu w izbach wytrzeźwień osób, które będąc w stanie nietrzeźwości, swoim zachowaniem zakłócali ład i porządek publiczny. Ważnym aspektem współpracy międzyinstytucjonalnej jest finansowanie przez samorząd terytorialny tzw. służb ponadnormatywnych Policji. Należy także zaznaczyć, że głównym problemem w realizacji programu jest słabe poczucie identyfikacji większości jednostek samorządu terytorialnego z programem „Razem Bezpieczniej”. Panuje powszechne przekonanie, że za sprawy związane z bezpieczeństwem odpowiada wyłącznie Policja. Samorządy wskazywały również na aspekt finansowy programu, tj. brak środków do realizacji jako czynnik ograniczający ich ewentualne działania.

Województwo podlaskie

Wojewoda Podlaski wskazał na dobrą współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego. W związku z możliwością uzyskania dofinansowania do oznakowania zabytków nieruchomości przez Marszałka Województwa Podlaskiego planuje się nawiązać współpracę ze starostami województwa podlaskiego.

W ramach współpracy Policji z samorządem lokalnym i Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku ustawiono kolejne maszty fotoradarów. W ramach programu „Ósemka – drogą zaufania”, na odcinku drogi krajowej nr 8, przebiegającej przez teren województwa podlaskiego, do chwili obecnej zamontowano 23 maszty do fotoradarów.

Dość słabym punktem w realizacji programu można określić dość małe zaangażowanie w pozostałych obszarach i formach działania przedstawicieli administracji samorządowej, od których w większym zakresie powinny wypływać inicjatywy kierunków działań mających na celu usprawnienia działalności oraz podniesienia stanu bezpieczeństwa. Na program „Razem bezpiecznie”, jednostki samorządu terytorialnego patrzą z reguły poprzez pryzmat finansowy.

Województwo świętokrzyskie

Członkowie zespołu przy Wojewodzie reprezentujący w sumie 7 samorządów powiatowych i 4 miejsko – gminne zadeklarowali podjęcie skutecznych kroków zmierzających do upowszechnienia „Razem bezpiecznie” na swoim terenie. Potwierdzeniem efektywności ich działań będzie przedstawienie dokonań lokalnych inspirujących się bezpośrednio programem, bądź wpisujących się w jego kontekst. W celu wykorzystania możliwości jednostek samorządu terytorialnego wystosowano pismo wraz z programem do samorządów gminnych, w którym zachęcono do aktywnej współpracy na rzecz bezpieczeństwa, wskazując na możliwość wspólnego

rozwiązywania najbardziej palących problemów. Zachęcono również, aby sukcesami lokalnymi w dziedzinie bezpieczeństwa dzielić się w szerszym audytorium, poprzez zamieszczanie stosowej informacji w Banku Dobrych Praktyk.

Wg Wojewody Świętokrzyskiego, możliwość aktywnego włączenia się samorządu w realizację programu ma podłoże finansowe. Istotną barierą w nawiązaniu efektywnej współpracy jest zbyt partykularne widzenie problemów bezpieczeństwa. Widoczne jest warunkowe niemalże postrzeganie współpracy samorządu z administracją rządową. Choć samorząd deklaruje współpracę, to widzi dla siebie szansę jedynie w kwocie przeznaczony na dofinansowanie lokalnych inicjatyw. Taka postawa istotnie blokuje zamierzenie, aby wytwarzać swoistą „modę na bezpieczeństwo” w środowiskach lokalnych.

Mając powyższe na uwadze pilne staje się podejmowanie kroków o charakterze informacyjno – promującym, mocno podkreślające korzyści (pozafinansowe) szerszego spojrzenia na problem bezpieczeństwa. Przedmiotem wnikliwych konsultacji jest metoda skutecznego dotarcia z ideą programu do samorządu. Pozytywne efekty na tym polu przynosi wizja możliwości uzyskania dotacji na autorskie projekty gmin w obszarze bezpieczeństwa.

Roczna współpraca z samorządem nad realizacją programu „ Razem bezpieczniej” wnosi pozytywne elementy. Początkowy opór i niechęć wobec tej inicjatywy przekształca się w coraz większe zainteresowanie praktycznym wymiarem programu. Ważnym aspektem staje się położenie nacisku na konsultacyjny i dialogiczny aspekt wdrażania programu. Zainteresowanie budzi podejście wychodzące od badań empirycznych, zbierające opinie na temat bezpieczeństwa od obywateli. Inspiracją staje się widoczne efekty tworzenie ekologicznych, bezpiecznych obszarów publicznych i miejsc zamieszkania na przykładzie innych gmin w innych województwach.

Województwo zachodniopomorskie

W 2007 r. dobrowolny akces przystąpienia do programu „Razem bezpieczniej” zgłosiło 18 powiatów oraz 18 gmin (miast i gmin). Jednak należy podkreślić, że nie zawsze przystąpienie do programu jest jednoznaczne z aktywnym włączeniem się w realizację jego założeń i celów. Główną przeszkodą w podejmowaniu aktywnych działań, dodatkowych w stosunku do już realizowanych przez organy samorządu terytorialnego, są kwestie finansowe. Samorządy chętnie włączają się w realizację poszczególnych zadań, jeżeli nie wymagają one dodatkowych nakładów finansowych, a jedynie rozwiązań organizacyjnych i aktywności ich uczestników. W początkowym etapie wcielania w życie programu, samorządowcy liczyli na większy udział w podziale dotacji celowej z budżetu państwa, jednak zbyt małe środki zabezpieczone na realizację programu, ochłodziły ich początkowy zapał.

W zakresie dotyczącym udziału administracji samorządowej powiatów i gmin w realizacji rządowego programu „Razem bezpieczniej” stwierdza się, że program spotkał się ze zrozumieniem i przychylnością, a władze samorządowe wykazują właściwe podejście do problematyki dotyczącej realizacji zadań w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Powiaty stopniowo dokonują aktualizacji oraz dostosowują już posiadane i realizowane „Powiatowe programów zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” – „Bezpieczny Powiat”, „Bezpieczne Miasto/Gmina”, do założeń i celów oraz obszarów działania programu „Razem bezpieczniej”. Opracowywane programy podlegają opiniowaniu przez powiatowe komisje ds. bezpieczeństwa i porządku, jak również podlegają uchwaleniu przez Rady Powiatów. Podobny proces podejmowany jest przez gminy w stosunku do posiadanych i realizowanych już programów prewencyjnych „ Bezpieczna Gmina (Miasto)”, lecz na razie w mniejszym stopniu.

Należy również stwierdzić, że organy samorządu terytorialnego powiatów i gmin realizują szereg innych szczegółowych programów prewencyjnych o zakresie tematycznym wpisującym się w poszczególne obszary działania programu „Razem bezpieczniej”, a szczególnie dotyczących poprawy bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania, ograniczania przypadków i skali przemocy w rodzinie oraz eliminowania zjawisk przemocy i agresji w szkole, bezpieczeństwa w środkach komunikacji miejskiej.

To, że organy administracji samorządowej są zainteresowane udziałem w realizacji zadań programu „Razem bezpieczniej” świadczy fakt ich udziału w ogłoszonych przez Wojewodę

Zachodniopomorskiego konkursach na opracowanie projektów programów, których realizacja miała skutkować poprawą lokalnego stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego i przeciwdziałaniem patologiom społecznym.

Jednostki samorządu terytorialnego w lutym 2007 r. opracowały ogółem 40 projektów programów, na które wystąpiły z wnioskami dofinansowani z rezerwy celowej w 2007 r., natomiast we wrześniu 2007 r. przedstawiły 23 projekty programów z wnioskiem o dofinansowania w 2008 r.

Ocena współpracy z kościołem (kościółami i związkami wyznaniowymi)

Województwo lubelskie

Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi skupiała się przede wszystkim w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego. W 2007 roku w ramach działalności Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. przeciwdziałania przestępczości zorganizowanej przeciwko dobrom kultury oraz przeciwpożarowego zabezpieczenia zabytków i powiatowych zespołów kontrolnych, w skład których wchodził między innymi przedstawiciel służb konserwatorskich, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW i Straży Granicznej, przeprowadzono kontrole w obiektach sakralnych, w ramach których skontrolowano także zabezpieczenia przeciwwłamaniowe.

Analizując pracę Wojewódzkiej Grupy Roboczej w 2007 roku, stwierdzić należy umiarkowaną skuteczność realizacji przez właścicieli i użytkowników zabytków zaleceń pokontrolnych z lat ubiegłych. Najczęściej powtarzające się i jednocześnie najpoważniejsze braki oraz niedociągnięcia stwierdzane podczas kontroli w zakresie zabezpieczenia przeciwwłamaniowego i przeciwpożarowego, to m.in.:

- brak instalacji alarmowych,
- niewłaściwe zabezpieczenie mechaniczne obiektów,
- brak aktualnych badań instalacji elektrycznej i odgromowej,
- nieterminowa konserwacja i wymiana sprzętu gaśniczego.

Powyższe problemy wynikają głównie z braku środków finansowych na właściwe zabezpieczenie obiektów zabytkowych przez ich administratorów, nie zaś z samej współpracy z poszczególnymi służbami, która układa się bardzo dobrze - prowadzone są szkolenia, spotkania mające na celu poprawę efektywności działania WGR, opracowywane są materiały informacyjne dla właścicieli i opiekunów zabytków.

Do ciekawych form współpracy z kościołem należy organizacja bezpiecznego spędzania czasu wolnego, akcje i przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom np. przeciwdziałanie działalnościom destrukcyjnych grup młodzieżowych, przyjmowania używek przez dzieci i młodzież, włączanie dzieci i młodzieży w akcje parafialne związane z promocją zdrowego stylu życia.

Uczestniczono w działaniach organizowanych i inicjowanych przez kościół poza programem „Razem bezpiecznej” tj. „Kapucynalia 2007” i wakacyjnego wypoczynku prowadzonego przez Ośrodek Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży. Podczas tych imprez zorganizowano akcje popularyzującą bezpieczeństwo pożarowe, pokazy sprzętu, minizawody dla dzieci oraz działania informacyjne w zakresie bezpiecznych zachowań w czasie letniego wypoczynku.

Sporadycznie w ramach współpracy z kościołami przekazywane były informacje związane z zaginięciem osób i występującymi zagrożeniami.

Województwo lubuskie

Lubuski Kurator Oświaty, mając świadomość, iż Kościół w ramach zadań własnych ustawicznie działa na rzecz ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań, dysponując przy tym zarówno odpowiednią infrastrukturą, jak i wyspecjalizowaną kadrą, współpracuje z Kościołem katolickim wspomagając finansowo różne formy wypoczynku letniego czy zimowego. Współpraca ta polega na pomocy w organizacji obozów, półkolonii, spotkań oazowych, działalności świetlic przy

parafiach. Obszarem szczególnego współdziałania jest zorganizowany wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży szkolnej. W roku 2007, w ramach zadań zleconych, Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. udzieliło dofinansowania 14-stu Parafialnym Zespołom Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej na łączną kwotę 17 240 zł. W wyniku tej współpracy z wypoczynku letniego skorzystało 547 dzieci, najczęściej z ubogich i dysfunkcyjnych rodzin. Program pracy wychowawczo-opiekuńczej, oferowany przez wymienione wyżej Parafialne Zespoły Caritas, Kuratorium Oświaty ocenia bardzo wysoko. W wielu przypadkach Program idealnie komponował się z założeniami rządowego programu „Razem bezpiecznie”. Sposób rozliczania z powierzonych dotacji jest rzetelny i terminowy. Sprawozdanie końcowe i udokumentowane faktury potwierdzają, iż otrzymane dofinansowanie rozdysponowano zgodnie z przeznaczeniem, tj. na realizację programu skierowanego do dzieci. W tym miejscu należy także podkreślić, iż na wypoczynek organizowany przez organizację kościelną Caritas nie wpływają do KO w Gorzowie Wlkp. skargi.

Dwa razy w roku odbywają się spotkania kuratora z katechetami lubuskich szkół, na których poruszane są bieżące sprawy, także związane z bezpieczeństwem w szkole. Prężnie działa Diecezjalne Duszpasterstwo Nauczycieli organizując rekolekcje, pielgrzymki oraz „warsztaty w drodze”. Wszystkie parafie w diecezji organizują pielgrzymki na Jasną Górę dla uczniów klas maturalnych.

Lubuski Kurator Oświaty jest współorganizatorem produkcji filmu profilaktycznego dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych pt. „Dlaczego STOP narkotykom?”. Producentem tego filmu jest Katolicki Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Młodzieży Anastasis. Film ten został rozesłany do wszystkich wymienionych wyżej szkół w województwie lubuskim.

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków, współpracę z Diecezjalnym Konserwatorem Zabytków oraz z proboszczami parafii, w których przewidziano rejestrowanie i znakowanie zasobu zabytków ruchomych w kościołach można określić jako dobrą. Diecezjalny Konserwator Zabytków aktywnie uczestniczy we wszystkich spotkaniach dotyczących realizacji zadania „Ochrona dziedzictwa narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę” na terenie województwa lubuskiego. Aktywnie włączył się do rozmów na temat przygotowywanego elektronicznego systemu gromadzenia danych i sposobu znakowania obiektów.

W przypadku współpracy z kościołem i organizacjami pozarządowymi na uwagę zasługuje funkcjonowanie wolontariatu. Realizowane zadania wynikają ze specyfiki organizacji oraz możliwości, predyspozycji i zaangażowania młodzieży. Istotne jest uregulowanie zasad odnotowywania wolontariatu na świadectwach szkolnych, co skutkuje uzyskaniem dodatkowych punktów przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

Województwo mazowieckie

W opinii Wojewody trudno jest ocenić współpracę z kościołem, ponieważ księża z różnym zrozumieniem podchodzą do wspólnych działań - jedni ze zrozumieniem i zainteresowaniem do problemu, a inni bez należytej uwagi. Niemniej jednak należy ocenić tę współpracę na dobrym poziomie.

Województwo zachodniopomorskie

Współpraca pomiędzy jednostkami administracyjnymi kościołów działających na obszarze województwa zachodniopomorskiego, a jednostkami administracji rządowej i samorządowej, realizowana jest głównie na szczeblu powiatów i gmin, miejscowości, gdzie przedstawiciele kościoła – księża, proboszczowie, włączają się w realizację zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.

Zasadnicze zadania oraz współpraca przejawia się w realizowaniu przedsięwzięć w zakresie obszarów: przemocy w rodzinie, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkole i domu, ochrony dziedzictwa narodowego, a w tym obiektów sakralnych oraz znajdujących się w nich zabytków ruchomych. I tak np.:

- na obszarze powiatu gryfickiego przedstawiciele kościoła intensywnie włączają się w proces wychowywania dzieci i młodzieży uczestnicząc w spotkaniach na których omawiana jest problematyka używania alkoholu, narkotyków i środków psychotropowych, brutalności

- rówieśniczej, wandalizmu; organizowane jest wypełnienie czasu wolnego poprzez spotkania, wycieczki piesze, rowerowe,
- w Choszczynie przy Parafii Św. Jadwigi został utworzony punkt konsultacyjny, w którym dzielnicowi wspólnie z innymi specjalistami z KPP Choszczno udzielają porad dotyczących bezpieczeństwa,
 - na terenie działania KPP w Wałczu, wspólna praca z Parafią św. Antoniego doprowadziła do założenia tzw. Młodzieżowej Grupy Policyjnej zajmującej się organizowaniem imprez profilaktycznych,
 - na terenie działania KPP Kołobrzeg funkcjonariusze Policji odbyli szereg spotkań z dziekanem Katedry Kołobrzesckiej; tematem przewodnim było zabezpieczenie i ochrona przed kradzieżą dzieł sztuki znajdujących się w katedrze,
 - Starostwo Powiatowe w Sławnie nawiązało współpracę z Diecezją Koszalińsko - Kołobrzeską oraz proboszczami parafii z obszaru powiatu, w zakresie realizacji wspólnego zadania dotyczącego ochrony i bezpieczeństwa obiektów zabytkowych, nieruchomości i ruchomych - obiektów sakralnych oraz ich wyposażenia, których właścicielem jest kościół.

Ocena współpracy z instytucjami pozarządowymi

Województwo dolnośląskie

Wojewódzki Zespół przyjął strategię aktywizowania organizacji społecznych z obszarów gminnych poprzez samorządy gminne, głównie z uwagi na prostszy system finansowania w ramach „Razem bezpieczniej”. W związku z powyższym Wojewódzki Zespół we współpracy ze społecznościami lokalnymi jest w trakcie opracowywania jasnej i spójnej wojewódzkiej koncepcji rozpoznawania, identyfikowania i przeciwdziałania patologiom charakterystycznym dla danych regionów (obszary przygraniczne, obszary zindustrializowane, miejsca atrakcyjne turystycznie, obszary biedy społecznej, itd.).

Województwo lubelskie

We współpracy z organizacjami pozarządowymi realizowane są przedsięwzięcia związane z organizacją czasu wolnego dzieci i młodzieży, pogadanki, akcje edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa, na przykład „bezpieczeństwo nad wodą”. Ważne miejsce zajmuje współpraca z organizacjami młodzieżowymi, a w szczególności harcerskimi, które poprzez statutową działalność przyczyniają się poprawy bezpieczeństwa – wypoczynek letni, akcje profilaktyczne itp. Istnieje również ścisła współpraca ze stowarzyszeniami w zakresie realizacji programów profilaktycznych.

W szczególności na wyróżnienie zasługuje inicjatywa Stowarzyszenia „Bezpieczny Powiat Biłgorajski” i Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Lublinie oraz policjantów z KPP w Biłgoraju i Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Lublinie związana z nakręceniem filmu pt. „Niebezpieczna droga do szkoły”. Koszt produkcji i powielenia filmu został pokryty przez wymienione stowarzyszenie i Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie. Płyta w ilości 51000 szt. została rozprowadzona na terenie województwa poprzez dołączenie jej do jednego z wydań „Dziennika Wschodniego”.

Województwo mazowieckie

Współpraca z instytucjami pozarządowymi skutecznie wspomaga działania prowadzone na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa w większości obszarów programu. Wieloletnia tradycja współpracy z organizacjami pozarządowymi przyczynia się bardzo dobrej oceny tego współdziałania.

Efektom współpracy Policji z instytucjami pozarządowymi jest znaczne zmniejszenie zjawisk związanych z patologiami społecznymi. Współpraca zaowocowała również zwiększeniem

wrażliwości społecznej na ludzkie nieszczęście. Bezpośrednio współdziałanie z instytucjami tego typu, przyczyniło się do poprawy standardu pracy funkcjonariuszy Policji.

Wymiernym efektem wspólnie prowadzonych działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie problemom wychowawczym dzieci i młodzieży była także poprawa ich stanu świadomości. Poprzez wspomaganie akcji edukacyjnych niwelowany był wpływ zróżnicowania statusu majątkowego wśród uczniów, i tym samym zwiększenia dla młodych ludzi znaczenia wartości pozytywnych.

Województwo świętokrzyskie

Działające na terenie województwa Stowarzyszenie „Nadzieja rodzinie”, jest wiodącym w województwie świętokrzyskim podmiotem w organizowaniu przedsięwzięć o charakterze profilaktyczno – edukacyjnym w zakresie bezpieczeństwa w różnych obszarach działalności. Jest twórcą, realizowanej we współpracy z wojewodą, kampanii o zasięgu wojewódzkim pt: „Życie jest zbyt cenne , nie zostawiaj go na drodze”. Podsumowując współpracę z sektorem pozarządowym, należy zaznaczyć pozytywne aspekty wspólnych przedsięwzięć. Przedstawiciele sektora aktywnie włączyli się w działania wojewody. Stanowią ważny głos w zespole działającym przy wojewodzie. Wnoszą bogate doświadczenie i świeże spojrzenie na problemy bezpieczeństwa. Ich dynamizm działania i pomysłowość decyduje w znacznej mierze o pozytywnym odbiorze programu w województwie.

Województwo zachodniopomorskie

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia współpracują generalnie na szczeblu lokalnym z jednostkami samorządu terytorialnego (powiat, gmina, miasta) włączając się głównie w realizację zadań z zakresu: obszaru przemocy w rodzinie, problematyki używania narkotyków i środków psychotropowych, ogólnego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży;

Bank Dobrych Praktyk – pomysły, inicjatywy, działania – do upowszechnienia

Zgodnie w informacjami zawartymi w części I niniejszego Sprawozdania w MSWiA powstał internetowy Bank Dobrych Praktyk na stronie programu „Razem bezpieczniej” (<http://razembezpieczniej.mswia.gov.pl/>), którego celem jest połączenie doświadczeń administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji społecznych. Zgodnie z założeniami, jednym z podstawowych warunków skuteczności programu „Razem bezpieczniej” jest wymiana dobrych praktyk w dziedzinach, których dotyczy Program. Poniżej przedstawione zostały propozycje urzędów wojewódzkich do dodatkowego zamieszczenia w bazie internetowej dobrych praktyk programu „Razem bezpieczniej”.

Wojewoda Lubelski

Do Banku Dobrych Praktyk Wojewoda zarekomendował program pod nazwą LUBELSKI ZINTEGROWANY SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA AKADEMICKIEGO.

Głównymi celami programu są:

- poprawa poczucia bezpieczeństwa wśród społeczności studenckiej i lokalnej,
- poprawa stanu bezpieczeństwa – spadek zdarzeń o charakterze kryminalnym w rejonie lubelskich uczelni wyższych.

Program realizowany jest w ramach współpracy następujących podmiotów:

- Urzędu Miasta Lublin,
- Komendy Miejskiej Policji w Lublinie,
- Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie,

oraz następujących uczelni wyższych z terenu Lublina:

- Katolicki Uniwersytet Lubelski,
- Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,

- Politechnika Lubelska, Akademia Medyczna w Lublinie,
- Akademia Rolnicza w Lublinie,
- Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji,
- Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji,
- Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza.

Do realizacji Lubelskiego Zintegrowanego Systemu Bezpieczeństwa Akademickiego powołany został Zespół ds. Lubelskiego Zintegrowanego Systemu Bezpieczeństwa Akademickiego. Zespół ten prowadzi edukację społeczności studenckiej poprzez prowadzenie pogadanek, konsultacji, porad indywidualnych na temat zagrożeń wynikających ze specyfiki społeczności studenckiej i odpowiedzialności prawnej wypełniającej znamiona czynu karalnego z przepisów – ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, kodeks karny, kodeks postępowania karnego, kodeks wykroczeń, ds. Organizuje szkolenia dla studentów, kadry dydaktycznej i administracyjnej w zakresie informacji dotyczących opracowania algorytmów postępowania na wypadek zagrożenia poszczególnymi rodzajami przestępstw i wykroczeń, szkolenia związane z zagrożeniem terrorystycznym naszego państwa a także reagowania na zjawisko narkomanii, aby skutecznie niwelować jej wpływ na młodzież. Prowadzone są również praktyczne zajęcia z zakresu samoobrony z wybranymi grupami studentów.

Ponadto inicjowane są działania mające na celu podnoszenie bezpieczeństwa na terenach należących do uczelni wyższych – wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego (na terenie miasteczka akademickiego UMCS w Lublinie działa obecnie 48 kamer) oraz tworzenia struktur wewnętrznej służby porządkowej poszczególnych uczelni.

Wojewoda Łódzki

Wśród 5 organizacji pozarządowych z terenu województwa łódzkiego, które zgłosiły swoje propozycje projektów zadań publicznych do dofinansowania w ramach rządowego programu, znajdowały się następujące podmioty, które Wojewoda rekomenduje do Banku Dobrych Praktyk:

- Skierniewickie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Ametyst”, w obszarze Przemoc w rodzinie,
- Łódzkie Towarzystwo Wspierania Dziecka i Rodziny „Lokomotywa”, w obszarze Przemoc w rodzinie,
- Stowarzyszenie Przeciw Przemocy w Łodzi, w obszarze Bezpieczeństwo w szkole,
- Stowarzyszenie Profilaktyczno-Wychowawcze „Fenix” w Łodzi, w obszarze Bezpieczeństwo w szkole,
- Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej w Łodzi, w obszarze Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.

Dofinansowanie z budżetu państwa otrzymał projekt zadania publicznego pod nazwą „Słowa bolą mniej”, w obszarze Bezpieczeństwo w szkole, zgłoszony przez Łódzkie Stowarzyszenie Przeciw Przemocy. Wykonawcą zadania zleconego przez Wojewodę Łódzkiego została warszawska Fundacja PRAESTERNO.

Celem zadania, które zostało zrealizowane przez fundację jest zmniejszenie narastającego problemu przemocy w szkołach, dzięki zmianie postaw młodzieży wobec agresji na skutek uczestnictwa w programie oraz w wyniku działań podejmowanych przez szkolne zespoły mediacji i interwencji.

Wojewoda Mazowiecki

Wymieniając inicjatywy, działania, które należałoby upowszechnić uwzględniono zgłoszenia Podmiotów Odpowiedzialnych w Specjalistycznych Grupach Zadaniowych Wojewódzkiego Zespołu Koordynacyjnego ds. Realizacji Rządowego Programu „Razem Bezpieczniej”:

- **W grupie ds. bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, w działalności gospodarczej, należą do nich:**
 - Upowszechnianie szkoleń dla władz samorządowych. Inicjatywę tę należy kontynuować ze względu na wymierne efekty jakie ona przynosi. Tego typu spotkania są doskonałą okazją do

wymiany poglądów i doświadczeń w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- W ramach realizacji „Policyjnego Programu Wspomagania Ofiar Przestępstw”, mazowiecka Policja podejmuje szereg inicjatyw wpisujących się w założenia programowe. Od 2004 r. na terenie garnizonu mazowieckiego realizowana jest kampania społeczna pod nazwą „Niebieski Tydzień”. Celem akcji było przede wszystkim podniesienie świadomości obywateli w zakresie praw i obowiązków ofiar przestępstw, zmniejszenie ryzyka powtórnej ofiary oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Impreza edukacyjno – rozrywkowa pod nazwą „Bezpiecznie, chce się żyć”, to dotarcie do osób z grup potencjalnie zagrożonych udziałem w zdarzeniach drogowych w formie koncertów zawierających treści z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dwukrotnie zorganizowana impreza zgromadziła każdorazowo 700 osobową widownię, której zaprezentowany został pokaz multimedialny dotyczący problematyki bezpieczeństwa. Zaprezentowano również film „Zabójcy”, „Eksperyment” oraz opracowany w Wydziale Ruchu Drogowego KWP z siedzibą w Radomiu (we współpracy z WORD Radom) film „Czy wato?” dotyczący osób odsiadujących wyroki sądowe za popełnienie przestępstwa (spowodowanie wypadku śmiertelnego pod wpływem alkoholu);
- Akcja „Widać, że kręcisz” polega na przekazywaniu elementów odbłaskowych oraz podstawowego oświetlenia rowerów. Akcja organizowana dwukrotnie na terenie subregionu radomskiego spotkała się z dobrym przyjęciem wśród przedstawicieli mediów i społeczeństwa, a przekazywane podczas kontroli drogowych lampki rowerowe przyczyniły się do poprawy ich widoczności. W ramach akcji przekazano 2000 kompletnych zestawów oświetlenia rowerowego i około 5000 pakietów odbłaskowych;
- Specjalny policyjny numer gadu-gadu 100 997, służący do anonimowego zgłaszania przypadków przemocy rówieśniczej. Uruchomiono go z inicjatywy policjantów Wydziału Prewencji. Na jej podstawie Komendant Stołeczny Policji zawarł porozumienie z ogólnopolskim komunikatorem GADU-GADU. Zasadnym wydaje się jego upowszechnienie z uwagi na fakt, iż za pośrednictwem tej formy komunikacji przekazywane są również informacje spoza obszaru bezpieczeństwa w szkole, o zaobserwowanych wszelkich przejawach zdarzeń będących czynami zabronionymi, jak też o sytuacjach wymagających natychmiastowej pomocy lub interwencji.
- Program prewencyjny **„Reaguj. Powiadom. Nie Toleruj”** – opracowany w Wydziale Prewencji KSP i wdrożony do realizacji w miesiącu grudniu 2005 roku. Celem strategicznym programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie garnizonu warszawskiego oraz wzrost społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród jego mieszkańców.
- **W grupie ds. bezpieczeństwa w szkole, należą do nich:**
 - Dostęp do edukacji prawnej dla nauczycieli, uczniów, rodziców (ds. forum internetowe z dyżurem ekspertów pod nadzorem ds. RPO).
 - Wprowadzenie do podstawy programowej w gimnazjum zagadnień dotyczących odpowiedzialności prawnej nieletnich (ds. w ramach WOS).
 - Społeczna kampania edukacyjna dotycząca skutków, zagrożeń działań o charakterze mobbingu, buyllingu, cyber buyllingu.
 - Kontrola j.s.t w zakresie wywiązywania się z zadań dotyczących bezpieczeństwa uczniów, w tym głównie bezpiecznej drogi do szkoły (dot. terenów wiejskich).
- **W grupie ds. ochrony dziedzictwa narodowego, należą do nich:**
 - „Program zabezpieczenia antywłamaniowego, przeciwpożarowego oraz ewidencji i monitoringu drewnianych kościołów”, którego istotą jest ochrona najbardziej wartościowych obiektów sakralnych i ich wyposażenia, które w wielu przypadkach szczęśliwie ocalało ze zniszczeń wojennych.

Propozycje dotyczące usprawnień programu zgłoszone przez wojewodów

1. Wskazana jest organizacja i przeprowadzenie cyklicznych szkoleń merytorycznych z warsztatami dla wojewódzkich koordynatorów Programu.

2. Należy aktywizować do działania wszystkie podmioty na poziomie województwa zaangażowane w program „Razem bezpiecznie” w **promocję** Programu, komunikowanie o zrealizowanych zadaniach i efektach, upowszechnianie „Banku Dobrych Praktyk” i organizowanie wojewódzkich forów wymiany doświadczeń.
3. **Niezbędne jest zwiększenie środków finansowych na realizację Programu. Środki z budżetu państwa, przyznawane dla województwa na realizację lokalnych zadań wynikających z „Razem bezpiecznie” są zbyt małe . Problem ten stanowi jedną z przyczyn słabego zainteresowania oraz zaangażowania jednostek samorządu i organizacji pozarządowych w realizację programu.** Informacje dotyczące wysokości kwot przyznawanych na realizację projektów, stanowią zbyt małą motywację do podejmowania działań w ramach programu i są niewystarczające, w stosunku do posiadanych, własnych środków oraz zgłaszanych potrzeb przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pożytku publicznego. Wojewodowie wskazują iż Program zakłada osiągnięcie wysokich rezultatów przy niewspółmiernie niskich kosztach. **Kwota 3 milionów rocznie w skali całego kraju na projekty lokalne, jak na program, który był anonsowany jako priorytetowy program rządowy w obszarze prewencji jest zdecydowanie niewystarczająca.**
4. Zwiększenie środków na promocję idei „Razem bezpiecznie” oraz zmiana mechanizmu finansowania zadań, tak aby wojewoda, na którego barkach spoczywa ciężar realizacji programu i odpowiedzialność za jego efekty, dysponował jednocześnie środkami na jego realizację .Wojewoda ponosi odpowiedzialność za realizację Programu na swoim terenie i przeprowadza wszelkie niezbędne z tym związane procedury. W ocenie niektórych wojewodów, to wojewoda powinien decydować o sposobie i celu przyznania wsparcia na realizację projektów.

Opracowano:
w Wydziale ds. Profilaktyki i Współpracy ze Społeczeństwem
Departamentu Bezpieczeństwa Publicznego MSWiA